

קלטתי שאני לבד והמצרים עולים עליי

טוראי אביחיל פלד קיבל את עיטור המופת על שנלחם במוצב המזח במלחמת יום הכיפורים ללא הכשרה כלוחם, נפצע ונפל בשבי

ירי שישה כדורים ווריקת רימון – זאת הייתה ההכנה של טוראי אביחיל פלד למלחמת יום הכיפורים. טוראי פלד התגייס ב-72' לנח"ל במסגרת ישיבת ההסדר בשעלבים ועבר טירונות 04 במחנה 80. בשלהי ספטמבר 73' הגיע למוצב המזח לארגן את תפילות הימים הנוראים. ביום הכיפורים, במנוחה מתפילה לתפילה, פרצה המלחמה. פלד, עם הכנה מינימלית ביותר, השתתף בלחימה עם יתר הלוחמים במעוז. ביום השלישי למלחמה, בעת שלחם מעמדה חשופה לאש, נפגע קשה בידיו, בעיניו ובחלק גופו העליון. עם נפילת המוצב בשבי, ויתר פלד על אלונקה והעריף ללכת בעצמו לשבי, כשהוא נתמך בידו חבריו. על מעשים אלה הוענק לו עיטור המופת.

איך הכל התחיל

"התגייסתי ביוני 72'. לאחר ארבעה חודשי טירונות חזרתי לשל"ת (שירות ללא תשלום) לישיבה. לקראת ראש השנה של 1973, ביקשו מאיתנו לתגבר את ענייני הדת במוצבים. בראש השנה הייתה אווירה טובה ואחריי לקחתי חופשה, כי לא היה מה לעשות במוצב. חזרתי למוצב המזח, על

מי האיש

טוראי אביחיל פלד

קיבל את: עיטור המופת
מותי: מלחמת יום הכיפורים
תפקיד רשמי: ארגון תפילות הימים הנוראים
תפקיד בפועל: הגנה על מוצב המזח
עיסוק ביום: יו"ר עמותת ע"ש שמחה הולצברג, שעוסקת בייעוץ לפצועים

גדות תעלת סואץ יומיים לפני פרוץ המלחמה. כסירוק, לא הייתי אמור לשמש כלוחם. ולאחר שגמרנו לעשות את הפעילות שלשמה היינו שם, ביקשתי להתנדב לשמור. אין לך מה לעשות שם, זה מדבר יפהפה. מקום שקט ורגוע. ניסינו לעשות כל מיני דברים שיחברו אותנו למוצב ולאנשים, אבל לא נתנו לנו כי לא הייתה לנו הכשרה מתאימה. "ראינו תכונה של המצרים. החבר'ה הוותיקים דיווחו והתחילה כבר כוננות מסוימת, אבל היו המון הרגעות. אמרו שזה תרגיל. דיווחנו אחורה וביטלו את האמירות שלנו. במוצב, הסמלים שמרו יותר, במיוחד בשעות הקטנות של הלילה ואמרו לנו לישון עם נעליים. אני חושב שבארץ הייתה אווירה מתוחה יותר ממה שהיה במוצב. ביום כיפור, התפללנו כרגיל ללא מתח. הלכנו לנוח בין התפילות ובשעה 13:55 התעוררנו כשבקשר הפנימי יצאה הכרזה על כוננות ספיגה. הכנתי לעצמי את הקפל"ד (קסרת פלדה). בשלב הזה התחילה הרעשה כבדה מאוד."

כך לחמנו

"קיבלתי הוראה להעלות ארגוני תחמושת לעמדות, אבל אחרי שאתה שובר את הגב חצי שעה, כמה תחמושת אפשר עוד להביא? שלחו אותי לעמדת תצפית, שזו העמדה השולטת. היא כבר הייתה עמוסה ולא היה מה לעשות שם. החליטו לצוות אותי למ"פ, דודו תורג'מן. דודו לימד אותי להפעיל את המא"ג ולזרוק רימונים. עדיין לא קלטנו בדיוק מה חומרת המצב שאנחנו נמצאים בו. אני זוכר שאיזה רסיס גדול חלף ביני לבינו והתווכחנו במעין ילדותיות מי ייקח את הרסיס למוכרת, בלי לדעת בכלל מה צופן העתיד.

"המוצב בנוי על מזח שמסביבו יש גם ים וגם לגונות. כביש צר מחבר אותו לתוך סיני והמצרים עלו על הכביש וניתקו אותנו. גם מצד דרום הם עלו וטופוגרפית הם היו בקו אחד איתנו, אבל הם לא הצליחו להתקרב אלינו. הם באו בסירות ואנחנו 'תפרנו' אותם כשהיו עוד במים. "הגיעו אלינו לתגבורת שני טנקים. טנק אחד היה תקין ונשאר אצלנו. טנק שני נכנס לסיני. הטנק שהיה איתנו, יצא החוצה לאחר יומיים לכיוון דרום כדי לנקות קצת את המצרים שהתבססו שם. 60-70 מטר מהמוצב, הוא חטף אר-פי-ג'י ונשרף. שלושה חיילים שיצאו מהטנק

נרצחו על-ידי המצרים פנים אל פנים. חייל מצרי ניסה לדקור את מ"מ השריון, רמי דורון, והחבר'ה שהיו בטווח ראייה לא ידעו מה לעשות. מאיר בוחבוט, הגנרטוריסט, לקח את המא"ג, לא שאל שאלות, ירה ופגע במול רק במצרי. כך הצליח דורון, למרות שהוא נכווה, לעשות איגוף, לקפוץ למים, לשחות דרך הלגונה ולהיכנס חזרה למוצב. "לאחר שלושה ימים היו 22 פצועים וחמישה

אביחיל פלד בבית החולים, עם ראש המשלה גולדה מאיר והרמטכ"ל דוד אלעזר. "החלטתי ללכת לשבי בראש מורם"

אם כדאי לקחת את ספר התורה של המוצב איתנו. אמרתי שלדעתי עדיף להשאיר אותו עם ההרגים, כי בטח יבוא לפנות אותם וייקחו גם אותו לשטח החוצה. אמרתי את אחד הפסוקים האחרונים של תפילת נעילה, 'ה' הוא האלוקים'. כשאמרתי את הפסוק הזה עם כל העוצמה, הצלחתי לבר, עם כוח עליון, לחלץ את עצמי. בחצר המוצב, איכשהו הצליחו לשמוע אותי בטנק שחנה שם. יהודה אסולין, בחור של שני מטר על מטר, לקח אותי כמו תינוק לתאג"ד. בתאג"ד התקשיתי לנשום. הרופא, ד"ר נחום ורבינו, פתח לי את הקנה והציל את חיי. לאחר המלחמה, נכנסתי לניתוח והוציאו לי מהגרון תרמיל מרוסק."

בשבי

"לקראת היום השביעי של המלחמה נתנו לנו הוראות סותרות שמהן הבנו שעלינו להיכנע. נכנענו באמצעות הצלב האדום. הלל אונסדורפר שאל אותי

והבנתי שאני בכלא.

"הניחו אותי בחדר החולים וחובש שהיה שם החליף לי תחבושות רק ביד שמאל. הבנתי שהוא חייב לטפל ביד ימין. אחרי שבועיים וחצי הצלחתי לשכנע את המצרים שהם חייבים לקטוע לי את היד, כיוון שהיא כבר הייתה שחורה מנמק. הם אמרו שנפלתי דרך הצלב האדום, עם שתי רגליים ושתי ידיים וכך אחזור. לאחר שלושה שבועות הם הסכימו לעשות את הקטיעה. הגיע רופא שהיה בשבי, ד"ר מן, וביקשתי ממנו שיברוק שהם קוטעים במקום הנכון. אחר-כך, כשכבר הרגשתי טוב יותר לקחו אותי לחדר החקירות. בתוך החדר, חטפתי מכה אדירה שהעיפה

צילום: בית שילט

פלד היום. העיטור לוזה בהרגשה מורכבת

אותי לצד השני של החדר. חטפתי עוד מכה שהעיפה אותי חזרה ואיברתי את ההכרה. הרופא המצרי שהיה מגיע מדי פעם לביקורות, אמר לי 'אני מצטער, אתה לא היית צריך להיות פה'.

"חמישה שבועות וחצי לאחר המלחמה החזירו אותנו. בארץ, הייתי במשך חודשים בבתי-חולים במחלקת עיניים, ועשו לי ניתוחים בצוואר וביד שמאל. לאחר מכן נסעתי לארצות-הברית להמשך טיפולים ביד. עם סיום הטיפולים, השלמתי בגרות, למדתי משפטים והתחתנתי."

העיטור ואני

"קבלת העיטור לוותה בהרגשה מורכבת. מצד אחד, אני לא מרגיש שעשיתי משהו יוצא דופן. עשיתי מה שצריך מבחינתי. מצד שני, זו הייתה הרגשה טובה. למרות שבחזרתי שיקטעו לי את היד, היא הייתה חסיה לי מאוד ושאלתי את עצמי איך אקים משפחה, איך ילדי יקבלו אותי, איך אתמוך. אמרתי לעצמי שהתעודה הזאת תיתן לי לכל סובבי הרגשה טובה, שהקטיעה לא קרתה בתאונה או באקראי, זה קרה בשליחות. והעיטור נתן לי איזו השלמה למצב הפיזי שבו הייתי."